

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Інноваційний характер освітніх технологій, що використовуються в процесі організації освітнього процесу у вищій школі, стає одним з найважливіших інструментів в конкурентній боротьбі закладів вищої освіти в сучасних умовах. Підвищення якості, доступності, ефективності освіти, його безперервний і інноваційний характер, зростання соціальної мобільності і активності молоді, її залучення в різні освітні середовища роблять систему освіти важливим фактором забезпечення національної безпеки України, зростання добробуту її громадян.

Інноваційне навчання – це зорієнтована на динамічні зміни в навколишньому світі навчальна та освітня діяльність, яка ґрунтується на розвитку різноманітних форм мислення, творчих здібностей, високих соціально-адаптаційних можливостей особистості.

Специфічними особливостями інноваційного навчання є його відкритість майбутньому, здатність до передбачення та прогнозування на основі постійної переоцінки цінностей, налаштованість на активні та конструктивні дії в швидко змінних ситуаціях [2].

Спробуємо відповісти, яким саме має бути сучасний інноваційний освітній заклад, щоб задовольняв всім параметрам і запитам держави. Безперечно, він повинен:

- бути конкурентоспроможним (наявність унікальної освітньої програми, спрямованої на отримання якісної освіти, затребуваність випускників не тільки на вітчизняному, а й на світовому ринку праці, а також компетентні кадри);
- бути комфортним (студенти і викладачі повинні відчувати себе в безпеці, повинні бути зручні аудиторії, спортзала, їдальня, медкабінети, лабораторії, комп'ютерні класи, бібліотека і т. і.);
- бути лідером серед інших ЗВО як за якістю наданої освіти, так і за кількістю міжнародних партнерів;
- мати досвід розробки та успішного застосування нових освітніх технологій, методів і методик навчання;
- вітати демократичний стиль управління;
- схвалювати активну і інтерактивну форму навчання;
- сприяти викладачам проводити дослідження і брати участь в різних конференціях і семінарах.

Тобто, викладач інноваційного освітнього закладу повинен постійно прагнути до особистісного та професійного розвитку, що, безсумнівно, вплине і на процес навчання, зробивши його в очах студентів більш поважним і цікавим.

Безперечно й те, що сьогодні однією з найбільш передових завдань освітньої системи є пошук і впровадження в освітній процес інновацій, які приживуться на території України і приведуть до підвищення якості освіти. Безумовно, існує велика кількість інноваційних підходів, тому кожен ЗВО, прагнучи підвищити якість наданої їм освіти, висуває свій метод і свій підхід, як найбільш зручний для даного навчального закладу. Відповідно, спробуємо проаналізувати найбільш популярні інноваційні підходи у вищій освіті і виявити підхід, який найбільш відповідає для впровадження в ЗВО.

Для сприятливого розвитку інноваційної освіти необхідно розвивати у студентів здатність до саморозвитку та саморегуляції, що посприє вихованню фахівця, який вміє приймати креативні і конструктивні рішення в умовах надзвичайної напруженості. Адже основними перевагами професіонала є можливість працювати в умовах надзвичайної напруженості без зривів, помилок і професійного вигорання: професіонал повинен завжди прагнути до саморозвитку та самовдосконалення своїх професійних навичок, мислити творчо і висувати конструктивні рішення, вміння володіти своїми емоціями, мати високі комунікативні навички. Таким чином, метою сучасного студента має стати пізнання сутності досліджуваної дисципліни і виділення з потоку інформації різних дисциплін основної ідеї, яка, ставлячись до досліджуваної професії, пов'язує всі ці дисципліни. Виходячи з цього, розглянемо підходи, оволодіння і успішне застосування яких допоможе на шляху створення інноваційної освіти, а саме:

- сутнісний підхід має на увазі синтез дисциплін загальної та професійної підготовки, що передбачає створення міждисциплінарних зв'язків і успішне впровадження методів і методик однієї дисципліни в іншу. При сутнісному підході студент отримує більш цілісні знання з дисципліни;

- акмеологічний підхід тісно пов'язаний з сутнісним підходом і представляє собою комплекс наукових дисциплін, об'єктом вивчення яких є студент в процесі його саморозвитку в різних життєвих сферах. Акмеологічний підхід зосереджений на вивченні творчого потенціалу студента і забезпеченні його необхідними ресурсами та інформацією, необхідною для його подальшої самореалізації в обраній ним професії [1].

Однак перераховані вище підходи не можуть працювати в повній мірі без таких необхідних у наш час комп'ютерних технологій, які є основним джерелом отримання додаткової інформації на сьогоднішній день. Для введення комп'ютерних технологій в процес інноваційної освіти необхідно зробити наступні кроки:

- створити технологічні умови та програмне забезпечення, необхідне для комп'ютеризації освіти;

- забезпечити навчальні заклади фахівцями технічної підтримки, які зможуть навчати викладачів володінню комп'ютерними технологіями та їх використання у професійній діяльності;

- створити онлайн-бібліотеку, де студент і викладач зможуть знайти необхідний додатковий матеріал для досліджуваної дисципліни;

- реалізувати співробітництво освітнього закладу з галузями виробництва, науки і культури, а також з ринком праці через комп'ютерні технології.

Варто відзначити, що виділяються також такі методологічні підходи, які широко застосовуються у ЗВО з інноваційною спрямованістю:

Адаптаційний підхід – характеризується тим, що ЗВО підлаштовує свою програму навчання і виховує фахівців, згідно з вимогами цього часу, країни та роботодавців.

Аналітичний підхід – навчальний заклад прораховує зміни на ринку праці, тобто те, попит на які спеціальності зросте в наступні кілька років, і звертає більше уваги саме на їх розвиток.

Особистісно-діяльнісний підхід – характеризується тим, що звертає велику увагу на розвиток особистості кожного студента. У таких ЗВО велику популярність має відкрита система інтенсивного навчання, при якій студент може сам вибрати технологію навчання, яка йому підходить – складається індивідуальний графік навчання, що враховує всі його переваги і прогалини в освіті. Сюди входять такі типи навчання, як екстернат, заочна форма навчання, онлайн-навчання і т.і.

Модульно-компетентнісний підхід – характеризується своєю орієнтованістю на формування нового змісту навчання. В основі модульної інтерпретації навчального курсу повинен також забезпечуватись принцип системності, що передбачає: системність змісту, тобто створення навчальної програми, в якій будуть закріплені всі необхідні для вивчення даної дисципліни теми; чергування теоретичних і практичних занять, під час яких студент може застосувати на практиці знання, вміння і навички, отримані під час лекцій та практичних занять; підсумковий контроль отриманих під час семестру знань і здатність застосовувати їх на практиці.

Оптимізаційний підхід - характеризується удосконаленням ЗВО, створення для них нового змісту освіти, методів викладання та впровадження інноваційних технологій в освітній процес.

Отже, аналіз інновацій, що впроваджуються в систему вищої освіти, а саме: модернізація навчальних закладів системи вищої освіти, відбір і структурування змісту вищої школи, рівень підготовки кадрів у вищій школі-сприятиме вирішенню таких завдань, що стоять на сьогоднішній день перед вищою освітою:

- ефективно і цілісне засвоєння знань;
- вміння проводити наукові дослідження;
- розвиток навичок самоосвіти, саморегуляції і самоконтролю;
- розвиток творчих здібностей, ініціативності та вміння відстоювати свою думку під час дискусій;
- підвищення якості освіти.

Впровадження інноваційних технологій в освітню діяльність, в кінцевому рахунку, призведе до підвищення якості підготовки майбутніх фахівців.

Список використаних джерел:

1. Вітвицька С.С. Акмеологічний підхід до педагогічної підготовки магістрів освіти. *Інтелектуальна та творча обдарованість: спільне та відмінне*: матеріали круглого столу (Київ, 23 січня 2012 р.). Київ: ТОВ «Інформаційні системи», 2012. С. 114-119.
2. Химинець В.В. Інноваційна освітня діяльність. Ужгород, 2007. 364 с.